

1992 vp

Lakialoite 5

Vehkaoja ym.: Ehdotus laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta

Eduskunnalle

Aloite liittyy hallituksen esitykseen n:o 216/1991 vp sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelua ja valtionosuutta koskevan lainsäädännön uudistamisesta, jossa ehdotetaan siirryttäväksi laskennallisiin valtionosuuksiin. Esityksen mukainen uudistus ei aiheuttaisi muutoksia valtion ja kuntien väliseen kustannusjakoon. Valtionosuus määriteltäisiin erilaisilla kuntakohtaisilla kertoimilla. Näissä kertoimissa ei voida ottaa huomioon pienten ryhmien, kuten vaikeavammaisten erityispalvelujen tarvetta.

Mitä pienempi kunta on, sitä ongelmallisemmaksi voi muodostua mm. vaikeavammaisten palvelujen saanti, etenkin mikäli tarve tulee esiin odottamatta, koska laskennallinen valtionosuus perustuu historiatietoihin. Vastaava ongelma voi esiintyä silloin, kun vaikeavammaisten palvelujen turvaamisesta kunnalle johtuvat kustannukset olisivat muusta syystä erityisen suuret. Kun kunnan on tultava toimeen ennakolta määrätyn valtionosuuden turvin, kunta joutuu etenkin huonon rahoitustilanteen vallitessa tinkimään kohtuuttomasti joko vaikeavammaisten palve-

luissa tai muun väestön tarvitsemissa palveluissa. Tämä voisi ääritapauksissa myös rajoittaa vaikeavammaisten oikeutta valita vapaasti asuinpaikkansa.

Edellä olevan johdosta ehdotetaan, että perustettaisiin kuntien ylläpitämä tasausrahasto, josta maksettaisiin kunnan eri hakemuksesta korvausta sellaisille kunnille, joissa ilmenee vaikeavammaisten palvelutarvetta ennakoimatta tai joissa vaikeavammaisten palvelujen turvaamisesta kunnalle johtuvat kustannukset ovat erityisen suuret. Tasausrahastosta säädettäisiin erikseen.

Aloitteessa ehdotetaan, että hallituksen esitys n:o 216/1991 vp laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta hyväksytäisiin siten muutettuna, että esityksen 12 §:ään lisättäisiin uusi vaikeavammaisten palvelujen turvaamista koskeva 4 momentti.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—11 §

(Kuten hallituksen esityksessä n:o 216/1991 vp)

12 §

Kunnan valtionosuus

(1—3 mom. kuten hallituksen esityksessä n:o 216/1991 vp)

Vaikeavammaisten palvelujen saannin turvaamiseksi ennakoimattomissa tilanteissa ja sil-

loin, kun vaikeavammaisten palvelujen turvaamisesta kunnalle johtuvat kustannukset ovat muusta syystä erityisen suuret, on kuntien ylläpitämä tasausrahasto, josta kunnat voivat eri hakemuksesta saada korvausta mainittujen palvelujen aiheuttamiin kustannuksiin. Tasausrahastosta säädetään erikseen.

13—47 §

(Kuten hallituksen esityksessä n:o 216/1991 vp)

Helsingissä 28 päivänä helmikuuta 1992

Marjatta Vehkaoja
Marja-Leena Viljamaa
Virpa Puisto
Riitta Myller
Marja-Liisa Tykkyläinen

Jouko Skinnari
Anna-Liisa Kasurinen
Pentti Lahti-Nuuttila
Kari Urpilainen
Kerttu Törnqvist

Kyllikki Muttilainen
Arja Ojala
Leena Luhtanen
Iiris Hacklin
Heikki Rinne